

not. XIII-a: opis samca *S. marginata* (Fieber) ze zbioru Inst. Zool. Ak. Nauk w Leningradzie (1 ♂ z Jemenu: Sanaa); opis nowego gatunku *S. (Anticorixa) ussuriensis* z tegoż zbioru i rozszerzony opis podrodzaju *Anticorixa* Jacz. (6 ♂♂ z Ussuri: Jakowlewka). K.

St. Kéler. Über einige Mallophagen aus Rossitten. Arbeiten über morphologische und taxonomische Entomologie aus Berlin-Dahlem. Bd. 3. Nr. 4, 1936.

W drobnym materiale, pochodzącym ze stacji ornitologicznej w Rossitten, wyróżnił autor 6 gatunków, przy czym ustanawia 2 nowe rodzaje: *Bruelia* i *Hastaeophorus* oraz daje opis jednego nowego gatunku: *Br. rossittensis* z jemioluszki; kotypy powinien był stanowczo autor zatrzymać u siebie spośród okazów bydgoskich. K.

J. Roubal. Agonum Makólskii n. sp. une nouvelle espèce d'Europe centrale (Col. Carabidae). 2 figures. Folia Zoologica et Hydrobiologica. Vol. VIII, No 2. Riga, 1935.

Nowy gatunek z pokrewieństwa *Dahli* Proud. i *atratum* Duft. z południowej Słowacji i Rusi podkarpackiej. Autor zaznacza, że na odrębność gatunkową tej formy zwrócił mu uwagę inż. J. Makólski, który już niejednokrotnie zresztą dawał autorom podstawę opisywania nowych gatunków przez udzielenie swych spostrzeżeń. K.

H. Wagner. Ein neuer Rhinoncus aus Mitteleuropa. Entom. Blätter, 1936, H. 2, 82 Jhrg., 70-75.

Nowoopisany gatunek *Henningsi* w znacznej części na podstawie materiału z okolic Krakowa. dostarczonego autorowi przez Dr Smreczyńskiego. Żyje na *Polygonum bistorta*. K.

Z obcej literatury.

M. Hering. Die Blatt-Minen Mittel- und Nord-Europas. Bestimmungstabellen aller von Insekten-Larven der verschiedenen Ordnungen erzeugten Minen. Z 7 tablicami i ok. 500 rycinami w tekście. Nakład Gustav Feller, Neubrandenburg.

Zeszyt 2 — str. 113-224 i tabl. I-II. Tabele do oznaczania (*Brunella*-*Filipendula*). Wydano 19 II 1936.

Zeszyt 3 — str. 225-336 i tabl. III-IV. Tabele do ozn. (*Forsythia*-*Myrica*). Wyd. 27 VIII 1936.

Zeszyt 4 — str. 337-448 i tabl. V-VI. Tabele do ozn. (*Myrica*-*Rubus*). Wyd. 15 IV 1937.

Zeszyt 5 — str. 449-560 i tabl. VII. Tabele do ozn. (*Rubus*-*Zinnia*). Wyd. 15 VII 1937.

W dalszym ciągu notujemy ukazanie się zeszytów powyższego wydawnictwa od czasu ogłoszenia referatu o pierwszym zeszycie (v. PPE XIII, str. 236-7). Wymienione tutaj zeszyty obejmują część szczegółową tj. klucze do oznaczania sprawców, których larwy drążą chodniki w różnych częściach roślin. Układ kluczy, jak już w poprzednim referacie

zaznaczono, jest alfabetyczny według łacińskich nazw rodzajów roślin; przy tym podana zawsze rodzina, do której dany rodzaj należy. W charakterystyce gatunku owada chodnikowego wspomniany też jest rodzaj lub rodzaje inne roślin, na których dany gatunek występuje, o ile taki wypadek zachodzi. Przy nazwach gatunków chodnikowych zaznaczono zawsze rząd, do którego gatunek należy. Taki układ ułatwia zorientowanie się w obszernym materiale nawet początkującemu badaczowi. Ułatwione jest oznaczanie przez liczne przejrzyste rysunki na tablicach i w tekście. O wielkim znaczeniu dzieła dla szerokiej kół entomologów, czy to teoretycznie pracujących czy praktycznie, nie trzeba tu drugi raz wspominać. Dla zagranicznych odbiorców udziela nakładca 25% opustu ceny wymienionej w poprzednim referacie.

J. Kinel.

A. Seitz. Die Großschmetterlinge der Erde. I. Hauptteil. Fauna palaeartica. Supplement. Bd. III. Str. 1-264. Tabl. I-XVIII. Bd. IV. Str. 1-104. Tabl. I-XII.

Odpowiednio do dzieła głównego trzeci tom „suplementów“ obejmuje grupę rodzin *Phalaenae* z rodzinami *Agaristidae* i *Noctuidae*, tutaj w opracowaniu Dr M. Draudta. Autor stwierdza we wstępie z zadowoleniem i uznaniem dla specjalistów, że od czasu ukazania się odpowiedniej części dzieła głównego nie namnożyli balastu nazw dla aberacji barwnych w opracowanej przez niego grupie, a przyrost nowości ogranicza się w głównej masie do nowych opisów gatunków, podgatunków i form lokalnych. Pod względem geograficznym nowości pochodzą z trzech głównie stron palearktyki: z północnej Afryki, dalekiego wschodu i Japonii oraz z Hiszpanii. Tablice sporządził autor głównie na podstawie zbioru Püngelera; w porównaniu z częścią główną dało mu to motyle w wykształceniu właściwym kontynentowi, podczas gdy tam reprodukowano formy, właściwe wyspom brytyjskim gatunków wspólnych Europie i W. Brytanii. Uzupełnienia zastosowano w najszerszym pojęciu, obejmując też nowości faunistyczne, nowe spostrzeżenia biologiczne itp. — Tom czwarty przyrost nowości z rodziny *Geometridae*, która jest w toku i dotąd ukazała się w rozmiarach wyżej zaznaczonych. Dla posiadaczy dzieła głównego „suplementa“ są niezbędne.

J. Kinel.

W. F. Reinig. Melanismus, Albinismus und Rufinismus. Ein Beitrag zum Problem der Entstehung und Bedeutung tierischer Färbungen. Mit 27 Abbild. Probleme der theoretischen und angewandten Genetik und deren Grenzgebiete redigiert von W. F. Reinig. Georg Thieme Verlag. Leipzig 1937. Str. 1-122. Cena brosz. egz. 5·20 RM. 25% opustu dla zagranicy.

W przedmowie do całości wydawnictwa uzasadnia redaktor potrzebę tej serii brakiem źródłowych i podręcznych opracowań, które wysuwałyby na pierwszy plan nie tyle sam materiał, ile raczej problemy badania genetycznego, opierając się przy tym ściśle na pewnie stwierdzonych faktach. W ten sposób specjaliści dadzą w 50 tomikach przegląd problemów, metodyki i wyników poszczególnych dziedzin nauki o dziedziczności.

Forma wykładu ma być przystępna, bo ma uwzględnić również aspiracje laika do pogłębienia wiadomości o kwestiach genetycznych. — Pierwszy tomik poświęca sam redaktor owym krańcowym ubarwieniom, tak ściśle związanym z doświadczeniami hodowlanymi. Odgrywają one też znaczną rolę w systematyce, niewspółmierną być może, z rzeczywistym ich znaczeniem systematycznym. Dlatego pożytecznym będzie dla systematyka zapoznanie się z problemem barw zasadniczych, zwłaszcza dla lepidopterologa, bo motyle głównie przedstawiono jako przykłady.

Każdy z 3 ekstremów ubarwienia omówiony w osobnym ustępie wedle jednolitego planu: rodzaje ekstremu; geograficzne rozmieszczenie jego, podstawy genetyczne, eksperymentalne otrzymywanie tegoż, ew. też przyczyny miejscowego nagromadzenia. W końcowym ustępie przedstawia autor znaczenie skrajnych ubarwień dla ewolucji.

Jako krótka rekapitulacja problemów genetycznych w zakresie ubarwienia zasługuje omawiana praca na baczną uwagę pracujących biologów jakoteż i miłośników nauk biologicznych. *J. Kinel.*

K. Schedl. Der Schwammspinner (*Porthetria dispar* L.) in Euroasien, Afrika und Neuengland. I-IV, 1-242, Mit 25 Textabbildungen und 26 Tabellen. Monographien zur angewandten Entomologie, Beihefte zur Zeitschr. f. angew. Ent. hrg. von Prof. Dr K. Escherich-München. Nr. 12 Verlag von Paul Parey in Berlin. Cena egz. brosz. 16—. Rm.

Na najnowszych wynikach oparta kompletna monografia szkodnika uwzględnia systematykę, genetykę, geograficzne rozmieszczenie, rośliny żywicielskie we właściwej ojczyźnie, aklimatyzację w Nowej Anglii, szkody powodowane, straty przyrostu, okresowość masowych wystąpień. Obszerne przedstawiona biologia; wreszcie zapobieganie masowym pojawom i zwalczanie. Tego rodzaju dokładne zapoznanie się ze szkodnikiem daje dopiero podstawę do jego skutecznego tępienia względnie utrzymania populacji w stanie nie groźnym dla upraw. *J. Kinel.*

Komunikat.

W niniejszym, podwójnym tomie PPE nie przestrzegano ściśle norm ogłoszonych w poprzednim tomie (str. 222-3); pewne wyjątki uczyniono dla niektórych prac, dawniej zgłoszonych. Ten stan przejściowy kończy się z obecnym tomem.

Errata.

W artykule Prof. K. Drogoszewskiego p. t. Nowe dla Polski środkowej Żądłówki (PPE, XIII) str. 126, wiersz 4 z góry ma mieć poprawno brzmiennie:

S. spinulosus v. Hag. Łowicz. V—VI 35 ♀, ♂♂.